

provide the balance of communicative traditions and innovative speech actions.

A new scientific discipline has a number of similar names which are rarely differentiated by researchers: ecology of language, language ecology, ecolinguistics — ecological linguistics, linguoecology — linguistic ecology.

Linguistic ecology also maintains the equilibrium of the sphere of concepts, preservation and broadcasting of concepts.

A hypothesis of the existence of «the law of the energy conservation» of the language is made in the article. «The law of the energy conservation» of concepts provides preservation of concepts, regulates their variative transformation and maintains their recurrence with various linguistic means.

According to this law, concepts are never lost but they get new meanings and senses by means of renomination.

The concept *community (sovmestnost)* is updated, represented and verbalized with the help of grammar means — pronouns *we*-discourse.

Key words: linguistic ecology, internal ecology, external ecology, linguistic conceptology, concept, sphere of concepts, *we*-discourse, discourse-study.

Стаття надійшла до редакції 16.10.2013 р.

Прийнято до друку 29.11.2013 р.

Рецензент — д. філол. н., проф. Синельникова Л. М.

УДК 811.161.1'38

L. N. Sinelnikova, G. P. Dzhindzholiya, E. V. Grischenko

**THE TRIAD «STYLE. TEXT. DISCOURSE»:
PARADIGMATIC RELATIONS
(Article 1. FUNCTIONAL STYLISTICS)**

Paradigmatic relationships (i.e. connected with each other on the set of consolidating and distinguishing signs) between the notions which are included in the course — «Style. Text. Discourse» — can present modern linguistic knowledge (and also linguistic awareness and language picture of the world) entirely.

Spheres of modern communication are presented diversely in different genres, texts and discourses. Functional styles — scientific, officially-business, journalistic, conversational — help to develop the understanding of the specific character of communicative-cognitive activity in any social sphere. The text can have single-style character (all language means are agreed stylistically) and poly-style character (functional and semantic characteristics and transformations of language means are

subordinated to communication purpose of the addresser who is oriented to the addressee as a definite linguistic personality).

A style is a kind of language fixed according to the tradition in this society in a definite sphere of social life; a selection and combination of language means (textbooks); generally accepted manner of speech acts performance (works on pragmatics and pragmastylistics).

The most recent approaches which expand the understanding of a style and change the traditional perception of it: «A style is a way of thinking and speaking about the world in an inextricable creative connection with each other» [1]; a cognitive style is a style of representing information on the world, which is connected with a personality type, with individual experience of textual activity; a complex of verbally implemented cognitive procedures [2]. These approaches to a style indicate that «external» stylistics gives place to internal stylistics — a creative act of speech formation.

Key words on the topic «Style»: connotation, literary language, stylistic norm, stylistic meaning, functional style.

Glossary (Latin — ‘dictionary’) — notions and their definitions which are necessary to study the course:

Literary language — the main, above-dialect form of language’s existence which is characterized by being processed, by being compulsory for every member of this language society, by its historical changeability, stylistic differentiation, polyvalency, i.e. its ability to represent all spheres of life.

Stylistic meaning — is that additional (to lexical and grammatical meaning) characteristic of a language unit which 1) connects it with definite conditions and spheres of communication (social-genre stylistic meaning); 2) expresses the speaker’s attitude to reality, to the content of message, to the addressee (emotional-expressive stylistic meaning).

Functional style (from Latin *stilus* — sharp-pointed stick for writing, manner of writing) — a kind of language use which is fixed according to the tradition in this society in a definite sphere of social life and which represents a set of language units and their organization into a whole unit (text), that reflects speaker’s attitude to the subject of speech (situation) and interaction with the addressee.

Language norm — the body of most stable, traditional presentation of units of the language system which were selected and fixed in language practice.

Stylistic analysis algorithm:

1. Functional purpose of the text (communication, message, effect / influence).
2. Sphere of communication and situation this text is oriented to.

3. Stylistic features typical of the text taking into account its stylistic markers.

4. Language marks of a style (phonetic, lexical-phraseological, grammatical).

5. Communicative frame of the text: author — addressee (who wrote the text and for whom it is written).

6. Form (written, spoken) and kind of speech (monologue, dialogue, polylogue).

Questions for self-testing for students to master the course:

1. The subject of stylistics, stylistics among other linguistic disciplines (stylistics — modern Russian language, stylistics — speech culture, stylistics — rhetoric, stylistics — sociolinguistics), basic notions of stylistics (literary language, functional style, stylistic system, stylistic norm).

2. Methods of stylistic analysis of the text (semantically stylistic, comparatively stylistic, linguistic experiment).

3. The system of functional varieties of a literary language. Principles of their selection.

4. Officially-business style. General characteristics of a style, linguistic peculiarities. Officially-business style in conditions of a modern linguistic situation.

5. Specific characteristics of a scientific style. Composition of scientific texts (and their genres).

6. Journalistic style. General conceptual and functional characteristic (thematic range, verbal freedom, tendency to standardization, tendency to expressiveness, specific features of the addresser and the addressee).

7. Colloquial speech and its peculiarities.

8. Functional styles and the language of belles-lettres.

9. Stylistic differentiation of lexical units.

10. Stylistic resources of phraseology.

11. Stylistic facilities of modern word-formation.

12. Stylistic resources of morphology.

13. Stylistic resources of syntax.

14. Phonetic stylistics.

15. Factors of the development of literary language and its stylistic system.

16. General characteristics of the Russian literary language of the XI-XVIII centuries.

17. Russian literary language and its stylistic system of the XIX century.

18. Russian literary language and its stylistic system of the XX century — the beginning of XXI century.

19. Expansion of the field of the stylistic norm as a factor of its change.

References on the topic «Style»:

1. Aroutyunova N. D. Factor adresata // Izv. AN SSSR. Сер. лит. и яз. 1981. № 4. Т. 40. (rus)

2. Vinogradov V.V. *Stilistica. Teoriya poeticheskoy rechi. Poetica*. M., 1963. (rus)
3. Vinokur T.G. *Govoryaschiy i slushayuschiy. Varianty rechevogo povedeniya*. M., 1993. (rus)
4. Vinokur T.G. *Zakonomernosti stilicticheskogo ispolzovaniya yazykovykh yedinit*. M., 1980. (rus)
5. Gorshkov A.I. *Russkaya stilistika*. M., 2001. (rus)
6. Zemskaya Y.A. *Russkaya razgovornaya rech: lingvisticheskiy analiz i problemy obucheniya*. M., 1979. (rus)
7. Kozhina M.N. *Stilistica russkogo yazyka*. M., 1983. (rus)
8. *Kultura russkoy rechi*. M., 1998. (rus)
9. Nikolina N.A. *Filologicheskiy analiz teksta*. M., 2003. (rus)
10. Odintsov V.V. *Stilistics teksta*. M., 1980. (rus)
11. Panov M.V. *Iz nablyudeniem nad yazykom segodnyashney periodiki // Yazyk sovremennoy publitsistiki*. M., 1988. (rus)
12. Panov M.V. *O literaturnom yazyke // Russiy yazyk b natsionalnjoy shkole*. 1972. № 1. (rus)
13. *Russkaya razgovornaya rech. Fonetica. Morfologiya. Leksika. Gest*. M., 1983. (rus)
14. *Russkiy yazyk kontsa XX stoletiya (1985–1995)*. M., 1996. (rus)
15. Sinelnikova L.N., Lapotko A.G. *Ritorika kak nauchnaya i uchebnaya dictsiplina*, 1999. (rus)
16. Sinelnikova L.N. *Tekst kontsa XX veka kak ekstremalnaya sreda // Sotsiolingvistika: XXI vek*. Luhansk, 2002. (rus)
17. Sinelnikova L.N. *Mestoimeniye v diskurse: monografiya / L.N. Sinelnikova; Gos. uchrezh.; «Luhan. nats. un-t imeni Tarasa Shevchenko»*. Luhansk. 2009. 412 p. (rus)
18. Sinelnikova L.N. *Tekst. Stil. Diskurs // Sotsiolongvistika: XXI vek*. Luhansk. 2002. (rus)
19. Sinelnikova L.N. *Teoriya teksta: aksiomy i versiyi // Vestnik LGPU. Filologicheskiye nauki*. 2003. №2 (58). (rus)
20. Sinelnikova L.N. *Yazykovye izmenwniya kontsa XX veka // Yazyk: istiriya i sovremennost*. Luhansk. 1999. (rus)
21. Stepanov Y.S. *Stilistica, Semantica // Lingvisticheskiy entsiklopedicheskiy slovar*. M., 1990. (rus)
22. *Stilistika russgogo yazyka. Zhanrovo kommunikativniy aspekt*. M., 1987. (rus)
23. *Stilisticheskiy entsiklopedicheskiy slovar russkogo yazyka* M., 2003.
24. Teliya V.N. *Konnotativniy aspekt semantiki nominativnykh yedinit* M., 1986. (rus)
25. Shmelyov D.N. *Russkiy yazyk v yego funktsionalnykh raznjvidnostyakh*. M., 1977. (rus)

Studying references on the topic «Subject and tasks of stylistics. Stylistic differentiation of language means. The notion of stylistic norm») it is

necessary to analyze different definitions of style (also to mark invariant signs and variable characteristics).

Students should pay attention to the principles of selection of language use variety (oppositions speaker — listener, bookishness — colloquiality, written language — spoken language, formal — informal register, preparedness — non-preparedness, codified — non-codified, tendency to monosemy — tendency to polysemy, informativeness — expressiveness, constructiveness — associativeness, etc.).

It is necessary to study the article «Metody lingvisticheskogo analiza» in «Stilisticheskii entsiklopedicheskiy slovar» [3].

Having studied the topic «Style», students learn the basic notions of stylistics, its theoretical questions and master the skills of stylistic analysis.

References

1. Nikitina S. Y., Vasiliyeva N.V. Eksperimentalniy sistemniy tolkoviy slovar stilisticheskikh terminov / S. Y. Nikitina. — M. : Ros. akad. nauk, Int yazykoznaniya, 1996. . — 172 p. (rus).

2. **Kratkiy** slovar kognitivnykh terminov. — M. : Filol. f-t MGU, 1996. — 245 p. (rus).

3. **Stilisticheskii** entsiklopedicheskiy slovar / Pod red. M. N. Kozhinoy. — M. : Flinta, 2003. . — 696 p. (rus).

Синельникова Л. М., Джинджолія Г. П., Грищенко О. В. Тріада «Стиль. Текст. Дискурс»: парадигмальні відносини (Стаття 1. Функціональна стилістика)

Функціональні стилі — науковий, офіційно-діловий, публіцистичний, розмовний, художній — дозволяють скласти уявлення про специфіку комунікативно-пізнавальної діяльності в тій чи іншій суспільно значущій сфері.

Науково-методична література містить ряд проблемних положень як у дефінуванні стилю, так і в пропонованих методиках його аналізу, що робить актуальним увагу до змісту досягнутого знання в галузі стилістики.

Тема «Стиль» орієнтує на ознайомлення зі стилістичною диференціацією мовних одиниць на різних рівнях мовної системи (насамперед — на лексичному рівні), з інваріантними (базовими) ознаками функціональних стилів мови і мовлення і з їх варіативними характеристиками, які залежать від особливостей сучасної життєвої та мовної ситуації (діалогізація і персоніфікація форм спілкування, поява нових жанрів і типів мовлення і багато іншого).

Варіативність як наслідок інтеграції стилів і експансії елементів розмовного стилю в книжкові стилі вплинула на зміст поняття «стилістична норма», в розумінні якого актуалізувалася роль соціокультурного компонента.

Визначення обсягу знань з проблем стилістики; глосарій, складений авторами з урахуванням досягнутого сучасною наукою знання; запропонований алгоритм стилістичного аналізу; питання для самотестування автори оцінюють як освітньо-оціночні орієнтири, необхідні для творчого освоєння проблем функціональної стилістики.

Ключові слова: функціональний стиль, текст, дискурс, стилістична норма, структура тексту, адресант, адресат.

**Синельникова Л. Н., Джинджолия Г. П., Грищенко Е. В.
Триада «Стиль. Текст. Дискурс»: парадигмальные отношения
(Статья 1. Функциональная стилистика)**

Функциональные стили — научный, официально-деловой, публицистический, разговорный, художественный — позволяют составить представление о специфике коммуникативно-познавательной деятельности в той или иной общественно значимой сфере.

Научно-методическая литература содержит ряд проблемных положений как в дефинировании стиля, так и в предлагаемых методиках его анализа, что делает актуальным внимание к содержанию достигнутого знания в области стилистики.

Тема «Стиль» ориентирует на ознакомление со стилистической дифференциацией языковых единиц на разных уровнях языковой системы (прежде всего — на лексическом уровне), с инвариантными (базовыми) признаками функциональных стилей языка и речи и с их вариативными характеристиками, которые зависят от особенностей современной жизненной и языковой ситуации (диалогизация и персонификация форм общения, появление новых жанров и типов речи и многое другое).

Вариативность как следствие интеграции стилей и экспансии элементов разговорного стиля в книжные стили повлияла на содержание понятия «стилистическая норма», в понимании которой актуализировалась роль социокультурного компонента.

Определение объема знаний по проблемам стилистики; глосарий, составленный авторами с учётом достигнутого современной наукой знания; предлагаемый алгоритм стилистического анализа; вопросы для самотестирования авторы оценивают как образовательно-оценочные ориентиры, необходимые для творческого освоения проблем функциональной стилистики.

Ключевые слова: функциональный стиль, текст, дискурс, стилистическая норма, текстообразующие категории, структура текста, адресант, адресат.

Sinelnikova L. N., Dzhindzholiya G. P., Grischenko E. V. The triad «Style. Text. Discourse»: Paradigmatic Relations (Article 1. Functional Stylistics)

Functional styles — scientific, officially-business, journalistic, informal, belles-lettres — help to develop the understanding of the specific character of communicative-cognitive activity in any social sphere.

Educational and methodical references contain a number of important aspects hidden in definitions of the notion «style» and in different methods of its analysis, which makes the knowledge on the course in the section «Stylistics» topical.

The topic «Style» can help to learn stylistic differentiation of language units on different levels of language system (first of all — on its lexical level), invariant (basic, invariable) signs of functional styles of language and speech and their variable characteristics which depend on peculiarities of modern language situation (dialogic and personalized forms of communication, appearance of new genres and types of speech), and also to study the meaning of the notion «stylistic norm».

Variability as a result of the integration of styles and expansion of the elements of the conversational style into «book» styles influenced the concept of a «stylistic norm» in the understanding of which a sociocultural component becomes topical.

The knowledge on the problems of stylistics; the glossary, prepared by the authors on the basis of the knowledge achieved by the modern science; the proposed algorithm of a stylistic analysis; questions for self-testing are defined by the authors as educational and evaluation guidelines necessary for creative mastering the issues of functional stylistics.

Key words: functional style, text, discourse, stylistic norm, text structure, addresser, addressee.

Стаття надійшла до редакції 29.09.2013 р.

Прийнято до друку 29.11.2013 р.

Рецензент — д. філол. н., проф. Зеленько А. С.

УДК 81'42

И. С. Масленников

**ДИСКУРС ОБРАТНОЙ СВЯЗИ В РАЗЛИЧНЫХ
КОНТЕКСТНЫХ УСЛОВИЯХ**

Для характеристики роли контекста в коммуникации важны используемые в лингвистике понятия об экстралингвистическом и имплицитном контексте. Первый (противопоставляемый собственно лингвистическому контексту) представляет собой неязыковой фон